

2 Hoofdstuk 1

Auteur

Team

Laatst gewijzigd

Licentie

Webadres

Bètapartners

Wikiwijs Maken Auteurs

23 november 2014

CC Naamsvermelding-GelijkDelen 3.0 Nederland licentie

<https://maken.wikiwijs.nl/46340/>

Dit lesmateriaal is gemaakt met Wikiwijs van Kennisnet. Wikiwijs is hét onderwijsplatform waar je leermiddelen zoekt, maakt en deelt.

Inhoudsopgave

H1 Poorten en combinatorische schakelingen	2
1.1 Leerdoelen	3
1.2 De bit	4
1.3 Logisch operatoren	5
1.4 Poorten	6
1.5 Combinatorische schakelingen en bijbehorende formule	7
1.6 SIM-PL	14
1.7 Bouw en test je eigen multiplexer	15
1.8 Voorbeelden uit de praktijk: Majority Voter	18
1.9 Begrippenlijst	19
Over dit lesmateriaal	20

H1 Poorten en combinatorische schakelingen

1.1 Leerdoelen

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/f4118879fee6220235f891231f2e0ff5.swf>

1.2 De bit

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/1d51200727b04c1edbb3fd683eefe4e3.s wf>

1.3 Logisch operatoren

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/f8d5b2e9c37ffc826e4a28640614cab7.swf>

1.4 Poorten

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/a8a3a8efff911cb1fd6856b3a91e201f.swf>

1.5 Combinische schakelingen en bijbehorende formule

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/3ea8bbe60e8d686c6cc6f2851b71fd76.s wf>

Vragen bij 1.5
<https://maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/667118>

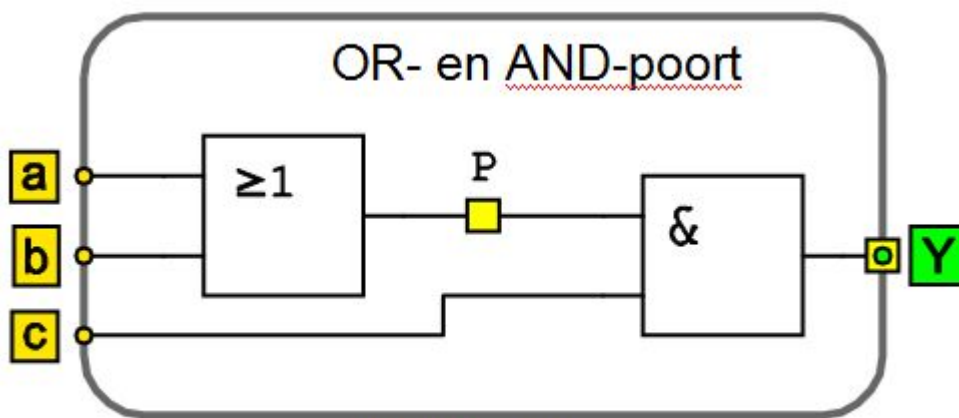
Algemene Informatie

Titel Vragen bij 1.5
Aantal Vragen 8

Vul de goede antwoorden in.

MAIN_SECTION

Combinatie OR/AND-poort

Figuur 1.6

De schakeling in figuur 1.6 heeft drie ingangen: a, b en c en een uitgang: Y. Geef de formule die bij deze schakeling hoort.

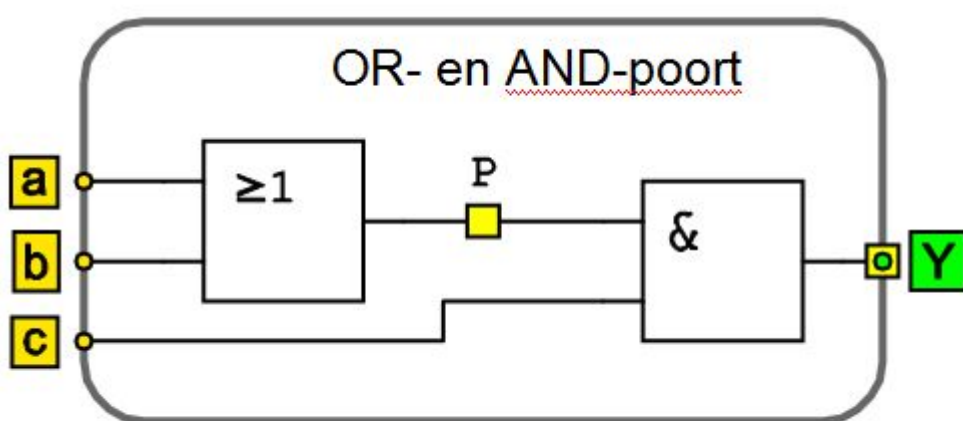
$Y = a \text{ AND } (b \text{ OR } c)$

- ☐ $Y = c \text{ AND } (a \text{ OR } b)$
- ☐ $Y = (a \text{ AND } b) \text{ AND } c$

Invuloefening

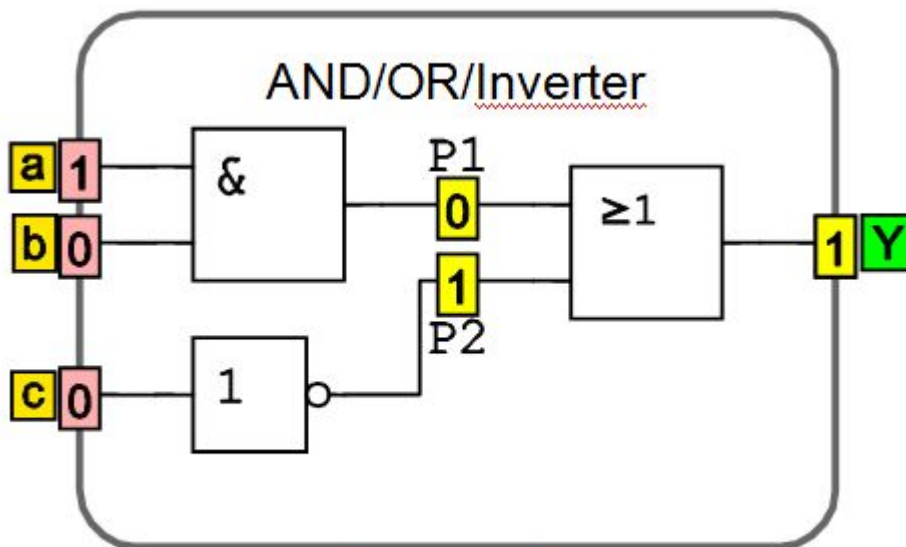
Vul de waarheidstabel hieronder in, die gebaseerd is op de combinatie OR/AND-poort (zie Figuur 1.6).

Figuur 1.6

• a=0 b=0 c=0 P=		Y=	
• a=0 b=0 c=1 P=		Y=	
• a=0 b=1 c=0 P=		Y=	
• a=0 b=1 c=1 P=		Y=	
• a=1 b=0 c=0 P=		Y=	
• a=1 b=0 c=1 P=		Y=	
• a=1 b=1 c=0 P=		Y=	
• a=1 b=1 c=1 P=		Y=	

Combinatie AND/OR/Inverter

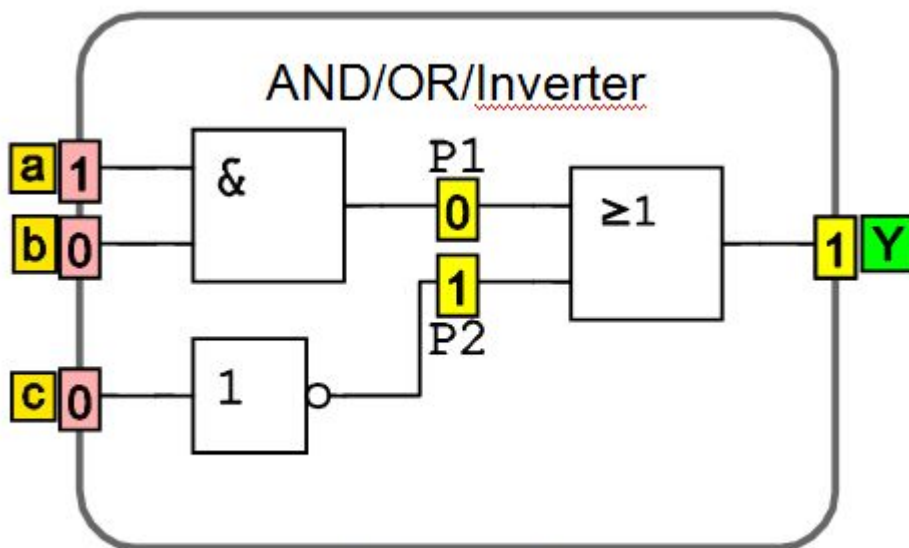
Figuur 1.7

De schakeling weergegeven in figuur 1.7 heeft drie ingangen: a, b en c en een uitgang: Y. Vraag: De formule bij de schakeling van figuur 1.7 is:

- ☐ $Y = (a \text{ OR } b) \text{ OR } c$
- ☐ $Y = (a \text{ OR } b) \text{ AND } c$
- ☐ $Y = \text{NOT } c \text{ OR } (a \text{ AND } b)$
- ☐ $Y = (a \text{ XOR } b) \text{ OR } c$

Invuloefening

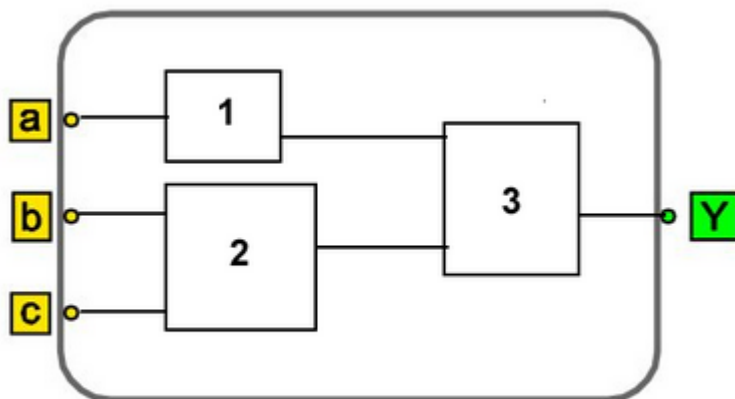
Vul de waarheidstabel hieronder in, gebaseerd op de combinatie AND/OR-inverter (zie afbeelding 1.7). Het plaatje laat al de uitkomst zien bij de inputcombinatie $a = 1$, $b = 0$ en $c = 0$ zien plus de tussenstand P1 en P2 en de output Y.

Figuur 1.7

• a=0 b=0 c=0	P1=		P2=		Y=	
• a=0 b=0 c=1	P1=		P2=		Y=	
• a=0 b=1 c=0	P1=		P2=		Y=	
• a=0 b=1 c=1	P1=		P2=		Y=	
• a=1 b=0 c=1	P1=		P2=		Y=	
• a=1 b=1 c=0	P1=		P2=		Y=	
• a=1 b=1 c=1	P1=		P2=		Y=	

Van formule naar schakeling met 3 poorten

Figuur 1.8

De schakeling in figuur 1.8 heeft 3 poorten. In deze schakeling zijn in plaats van de poortsoorten (AND, OR, NOT, XOR) nummer 1, 2 en 3 aangegeven. Geef voor de volgende formule aan welke schakeling op respectievelijk plek 1, 2 en 3 toegepast moet worden: $Y = (\text{NOT } a) \text{ AND } (b \text{ OR } c)$.

Je kunt kiezen uit:

K: 1 (NOT)

L: & (AND)

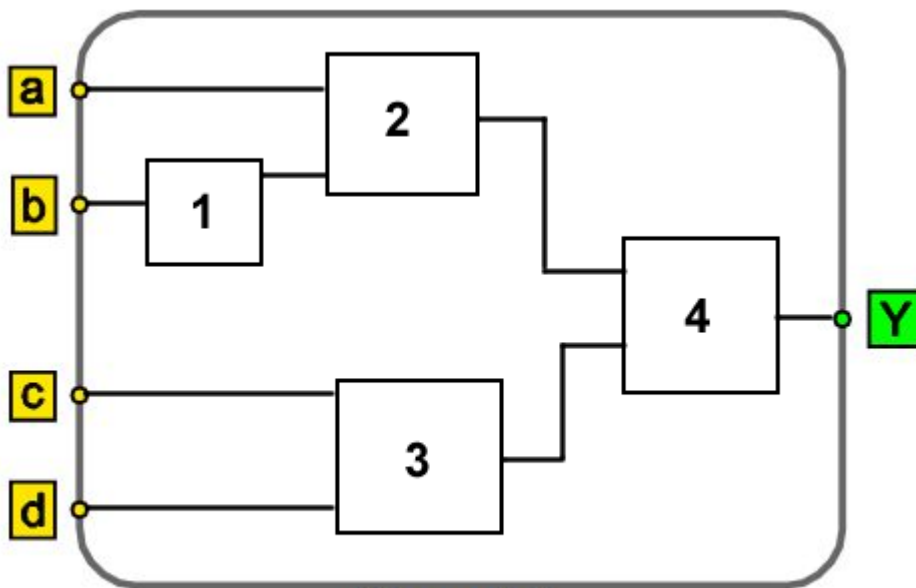
M: ≥1 (OR)

N: =1 (XOR)

- ☐ k, l, n
- ☐ l, m, n
- ☐ m, l, k
- ☐ k, m, l
- ☐ n, k, l

Van formule naar schakeling met 4 poorten

Figuur 1.9

In figuur 1.9 zie je de eerste opzet van een schakeling met 4 poorten. Lret op: we hebben één van de componenten niet van een bolletje voorzien, dat staat voor Inverter.

Ontwerp deze schakeling voor de volgende formule: $Y = (a \text{ AND } (\text{NOT } b)) \text{ XOR } (c \text{ AND } d)$. De poorten zijn nog niet ingevuld en slechts aangegeven met de cijfers 1, 2, 3 en 4. Plaats de juiste poorten op respectievelijk nummer 1, 2, 3 en 4. Je kunt kiezen uit:

K: 1 (NOT)

L: & (AND)

M: ≥ 1 (OR)

N: $\neq 1$ (XOR)

☐ K, M, N, L

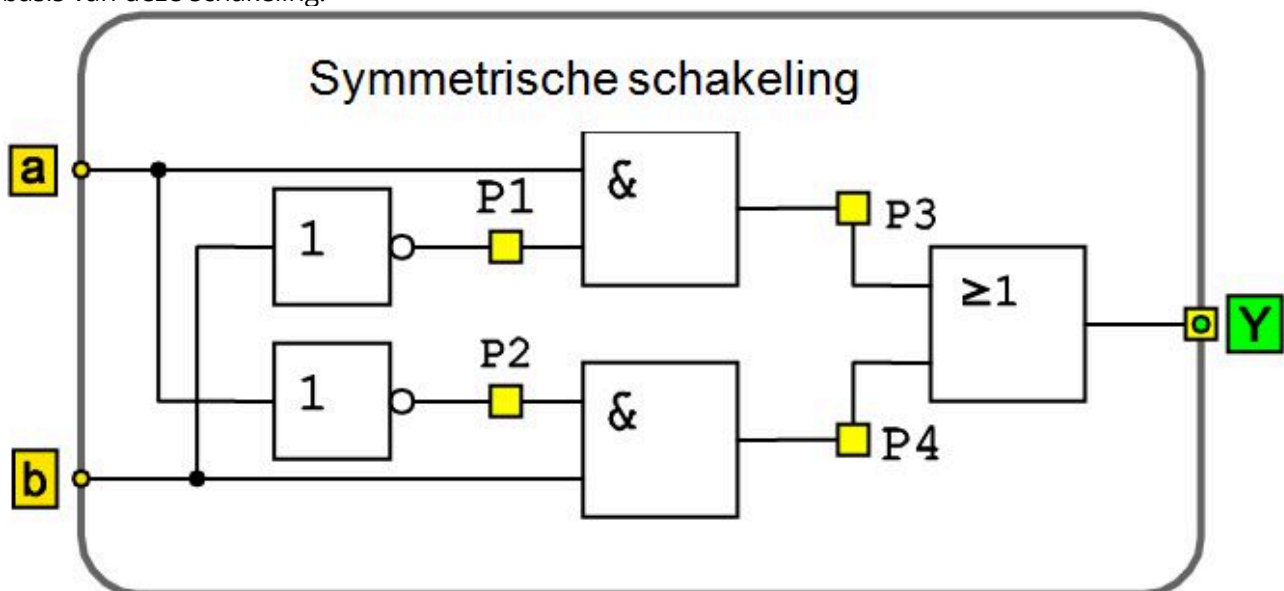
☐ K, L, L, N

☐ M, N, N, A

☐ M, K, L, N

Symmetrisch opgebouwde poortschakeling

De schakeling in Figuur 1.10 heeft twee ingangen: **a** en **b** en een uitgang **Y**. Vul de tabel eronder in op basis van deze schakeling.

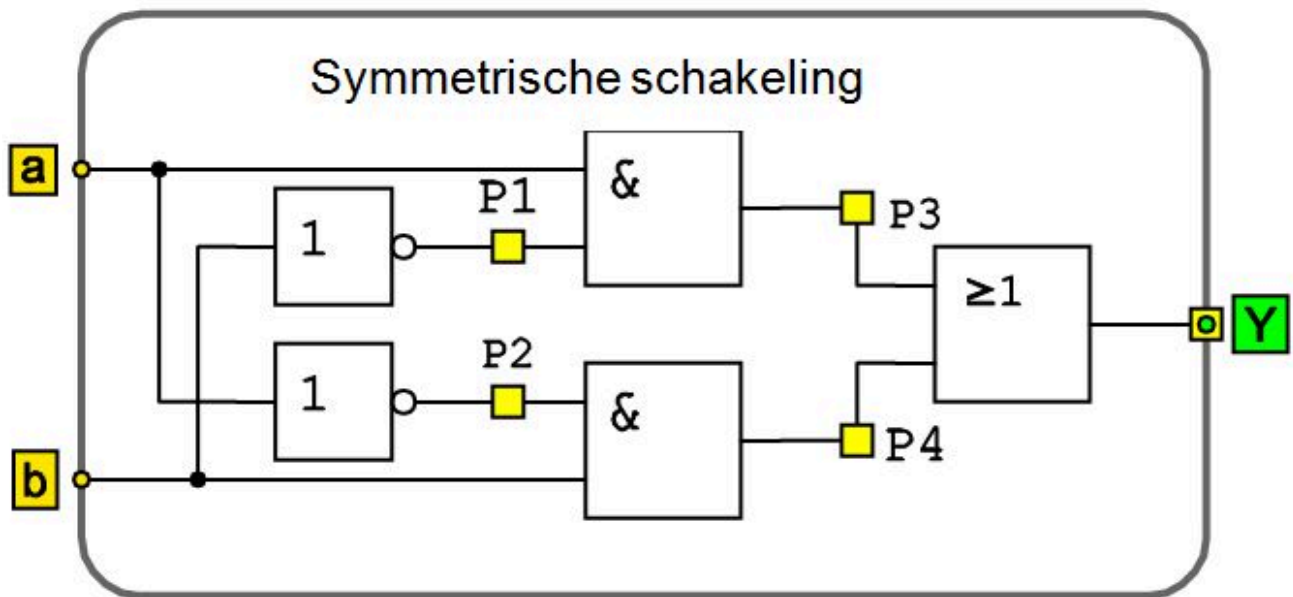

Figuur 1.10

- a=0 b=0 P1= P2= P3= P4= Y=
- a=0 b=1 P1= P2= P3= P4= Y=
- a=1 b=0 P1= P2= P3= P4= Y=

- $a=1$ $b=1$ $P1=$ $P2=$ $P3=$ $P4=$ $Y=$

Symmetrisch opgebouwde schakeling

Figuur 1.10

Met welke poort komt je tabel-antwoord uit 1.6.5a overeen als je kijkt naar de kolommen a, b, Y?

- Dit is de tabel van een -poort

1.6 SIM-PL

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/b59c39489679df65a514421c2eec1a49.s wf>

1.7 Bouw en test je eigen multiplexer

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/4ec37c2e422dcdb84cbfee48aa7418d2.s wf>

Vragen bij 1.7
<https://maken.wikiwijs.nl/p/questionnaire/standalone/667129>

Algemene Informatie

Titel Vragen bij 1.7
Aantal Vragen 4

Vul de goede antwoorden in.

MAIN_SECTION

Invuloefening

De formule die bij een multiplexer hoort is:

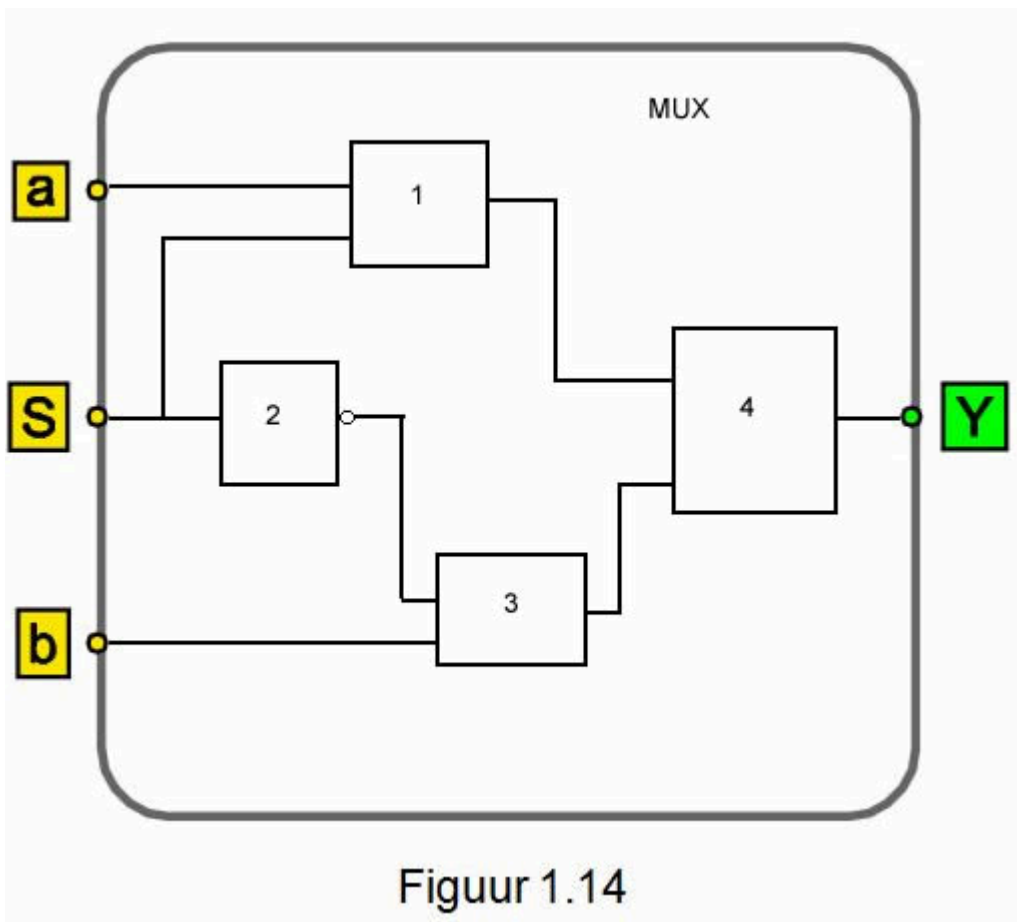
$$Y = (a \text{ AND } S) \text{ OR } (b \text{ AND } (\text{NOT } S))$$

Vul hieronder de waarheidstabel 1.15 in die bij deze formule hoort.

• S=0 a=0b=0aANDS=		bAND(NOTS)=		Y=	
• S=0a=0b=1aANDS=		bAND(NOTS)=		Y=	
• S=0a=1b=0aANDS=		bAND(NOTS)=		Y=	
• S=0a=1b=1aANDS=		bAND(NOTS)=		Y=	
• S=1a=0b=0aANDS=		bAND(NOTS)=		Y=	
• S=1a=0b=1aANDS=		bAND(NOTS)=		Y=	
• S=1a=1b=0aANDS=		bAND(NOTS)=		Y=	
• S=1a=1b=1aANDS=		bAND(NOTS)=		Y=	

De schakelingen in de MUX

Kies de juiste logische poorten voor achtereenvolgens de nummers 1, 2, 3 en 4 in bovenstaande MUX-plaatje, gebaseerd op tabel 1.15 die je hebt gemaakt bij deze opdracht.

- ☐ 1 = AND ; 2 = NOT ; 3 = OR ; 4 = AND
- ☐ 1 = OR ; 2 = AND ; 3 = OR ; 4 = AND
- ☐ 1 = AND ; 2 = NOT ; 3 = AND ; 4 = OR
- ☐ 1 = NOT ; 2 = AND ; 3 = AND ; 4 = OR

Ontwerp MUX in SIM-PL

Implementeer je ontwerp met de SIM-PL Editor. Haal de benodigde poorten uit de folder PoortenH1. Voeg twee probes Pq en P2 toe op de twee ingangen van de OR-poort, Sla de schakelingen op onder de naam MijnMux.

☐ Gelukt

☐ Niet gelukt

Test MUX

Test je ontwerp met behulp van de SIM-PL-Executer. Creëer hiervoor een nieuw werkblad.

Test je ontwerp als volgt:

1. Test je schakelingen met de menuoptie Tools - Show Truth Table.
2. Schrijf een programma om de schakelingen te testen. Gebruik hiervoor de optie File - Generate Truth Table van de Program Editor om automatisch een programma te genereren. Verander de 'time interval' niet, deze is standaard ingesteld op 10. Compileer en run het programma.

☐ Gelukt

☐ Niet gelukt

1.8 Voorbeelden uit de praktijk: Majority Voter

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/11219fdd9e27ca2ac1ff71ac25c0d08d.swf>

1.9 Begrippenlijst

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/13f7f0b011796f417f04efc4e0329d90.swf>

Over dit lesmateriaal

Colofon

Auteurs	Bètapartners
Team	Wikiwijs Maken Auteurs
Laatst gewijzigd	23 november 2014 om 16:10
Licentie	De Nederlandse Creative Commons 3.0 licentie waarbij de gebruiker het werk mag kopiëren, verspreiden en doorgeven en afgeleide werken mag maken onder de voorwaarden: Naamsvermelding en Gelijk Delen, zie http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/nl/ . Meer informatie over de CC Naamsvermelding-GelijkDelen 3.0 Nederland licentie licentie.

Aanvullende informatie over dit lesmateriaal

Van dit lesmateriaal is de volgende aanvullende informatie beschikbaar:

Leerniveaus	VWO 6, VWO 5
Leerinhoud en doelen	Informatica
Eindgebruiker	leerling/student
Trefwoorden	b1 gegevensrepresentatie in een computer, b2 hardware, b3 software, e-klassen rearrangeerbaar

Bronnen

<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/f4118879fee6220235f891231f2e0ff5.swf>
<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/1d51200727b04c1edbb3fd683eefe4e3.swf>
<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/f8d5b2e9c37ffc826e4a28640614cab7.swf>
<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/a8a3a8efff911cb1fd6856b3a91e201f.swf>
<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/3ea8bbe60e8d686c6cc6f2851b71fd76.swf>
<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/b59c39489679df65a514421c2eec1a49.swf>
<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/4ec37c2e422dcdb84cbfee48aa7418d2.swf>
<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/11219fdd9e27ca2ac1ff71ac25c0d08d.swf>
<https://maken.wikiwijs.nl/userfiles/13f7f0b011796f417f04efc4e0329d90.swf>